

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—
== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta " " " 11.20
za četrt leta " " " 5.60
za en mesec " " " 1.90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za več ko trikrat " 9 "
V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.
== Izhaja: ==
vsak dan, izven nedej in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 8 strani.

Četrti govor r. Šusteršiča v avstrijski delegaciji.

Visoka delegacija! Po tej debati in v njej oddanih izjavah seveda ne morem dvomiti, kak bo izid glasovanja o resoluciji, ki sem jo predlagal. Moram pa tudi odkrito priznati, da me ta izid ni osobito presenetil. V tem oziru sem vsaj že v juniju preteklega leta nekako proroško gledal. Takrat nismo mi predlagali v poslanski zbornici grajo baronu Burianu, nasprotno, še celo očitali so nam, da smo se lotili ekscelence barona Buriana s preveliko prizanesljivostjo, s preveliko oostrostjo pa ekscelence Bienenrtha in ekscelence Bilinskega, da, celo dolžili so nas kar naravnost nekake tovarišije z baronom Burianom. Takrat so stale častite vladne stranke v poslanski zbornici na tem stališču: Bienenrthovemu kabinetu prizanesemo, Burianu bomo pa pokazali in skrbeli bomo, da pade njegova glava. Jaz pa nisem šel na led in k tej resoluciji sem dejal v zbornični seji dne 8. junija 1909, sledeče:

»V drugi resoluciji se predlaga grajo baronu Burianu. Temu se pridružimo s celim srcem in le želimo, da bi ostali gospodje, ki sedaj izrekajo grajo, trdni tudi v delegacijah, in pravzaprav sem na položaj v delegacijah.«

Moja radovednost je sedaj potolažena. Vendar je mene in tovariše, ki smo vložili predlog, tek te debate nortanje zadovoljilo. Predvsem je šele ta predlog naravnal bosansko debato v pravo smer. Bosanska uprava je doživela objektivno kritiko, ki more roditi le ugodne posledice. Od vseh strani so pa tudi obsodili ravnanje barona Buriana v vprašanju, za katerega gre in konkretno. Brez izjeme so označili Burianovo politiko predprav za težko napako in baron Burian ne more prejeti dejstva, da je avstrijska delegacija soglasno obsodila njegovo tozadevno ravnanje.

To je posledica, ki nas v gotovi meri lahko zadovolji. Ta debata je morala napraviti na čast g. državnega finančnega ministra mogočen vtis in razbil bi le svoje pričakovanje, da bo stalo njegovo bodoče uradovanje pod vplivom tega vtisa. Navzlic temu pa moram do zadnjega braniti svoje dete. Pravzaprav pa ni moje, temveč dete

ljudske zbornice in tudi v ljudski zbornici nisem štel med one kuharje, ki so juho skuhal, da govorim z dr. Lecherjem, in očitno preveč osolili, a ne preveč za nas, temveč za dr. Lecherja in njegove somišljenike. V čem v obče ugovarjajo v visoki delegaciji predlogu? Pravijo, da predlog ni aktualen. In vendar je aktualen iz priprostega razloga, ker je to prvo delegacijsko zasedanje, odkar so ustanavljali ono banko in ker zremo istemu ministru v oči, ki je zakrivil ono nečuvstvo privilegiranje. Zato je stavljeni predlog aktualen. Mi nismo krivi, če se nam je ponudila šele sedaj po poldrugem letu prva prilika, da izjavimo svojo sodbo o tem na merodajnem mestu. Res je sreča za barona Buriana, da so se sešle delegacije tako pozno. To pa vendar ni razlog, da mu ne bi povedali v primernem sklepu, kar mu gre.

Pomanjkljivo se je mnogim zdelo, da sem iztrgal iz Morseyeve resolucije en del in ga vložil kot predlog. Tudi to očitje je popolnoma neutemeljeno. Cela resolucija barona Morseyja se je glasila: »C. kr. vlada se pozivlja, naj stopi takoj s c. kr. skupno vlado v dogovor, da se skličejo delegacije, da morejo zavzeti stališče do deželnega štata za Bosno in Hercegovino, še predno stopi v veljavo.« Tega vendar ne moremo skleniti, ker nima več smisla. Dalje se glasi resolucija: »Izrekajoč g. državnemu finančnemu ministru baronu Burianu grajo, ker je ravnal v zadevi bosanske agrarne banke enostransko v prid privatnemu bančnemu podjetju, mora zbornica zahtevati brezpogojno zanesljivega poročstva, da se taki dogodki več ne ponove.« Ta del smo predlagali in ta del je tudi danes še aktuelen. Konec se glasi: »Iz tega razloga vzame zbornica na znanje izjavo c. kr. ministrskega predsednika v odseku, po kateri naj v bodoče v soglasju z besedilom in duhom postavbe z dne 22. februarja 1886 skupno ministstvo kot tako vpliva na vsa važna in načelna vprašanja uprave obeh dežel« Tega dela resolucije nismo mogli predlagati, ker vlada ni dala nobene podobne izjave v delegaciji in pristavljam: Jako žal mi je, da ni bilo nobene take izjave, oziroma obžalujem, če je ne bo. Če jo pa vlada poda, bom prvi za to, da tudi danes sklenemo podoben odstavek kot ga je sprejela poslanska zbornica. Iz tega je razvidno, da je oni del resolucije, ki smo ga privzeli, docela samostojen in tudi edino aktualen. Vsi razlogi, ki so jih navajali proti resoluciji, pač niso pravi. Razlogi

so vzeti — in to se je tudi povdarjalo, iz notranje politike in potem je bil za mnoge gospode v tej visoki zbornici merodajen tudi drugi moment, da namreč taka sklenjena graja skupnega ministra ne odgovarja dosedanjim običajem visoke zbornice. Kar je običaju tako nasprotno, si seve le počasi izseka pot in se zato pač večina straši tako dalekosežnih posledic.

Toliko splošno. Sedaj pa še par besedi častitemu ex-offo zagovorniku barona Buriana, g. dr. Lecherju. V kolikor je operiral z osebnimi neuljudnostmi, mu ne bom odgovarjal, to lavo-riko mu rad prepuščam, naj jo ima, če zadovoljuje njegovo dušo. Posnemal njegove metode ne bom.

Glede stvari same si je pa prikrojil g. delegat dr. Lecher čisto lasten zagovorniški sistem. Orožje je vzel najprvo s polja državnega prava in menil, da je pravzaprav kompetenten za to vprašanje bosanski sabor in da je državno-pravno nekorektno, če bi se hoteli delati za varuhe bosanskega sabora. Zadnji sem in gotovo jako daleč za dr. Lecherjem, ki bi se hotel vtikati v kompetenco deželnega sabora. To bi se zgodilo, če bi mi n. pr. v delegaciji sklenili zakon o kmečki odvezi ali bi bosanskemu saboru naravnost predpisali, kako naj reši to vprašanje. Brezdvomno pa imamo pravico in celo dolžnost, da izpregovorimo besedo o upravnih dejanjih gosp. ministra, šefa bosanske uprave! Zakaj se nam pa sicer predloži upravno poročilo? K čemu ministrov exposé? Ministra se žalibog lahko prime le tukaj v delegaciji, ne pa v bosanskem saboru. Tukaj v delegaciji je po sedaj veljavnem državnem pravu fak-tično odgovoren in zato moremo žali-bog le tukaj skleniti predlog, kot sem ga stavlil. Sicer je pa gospod predsednik visoke delegacije vprašanje že rešil. Sprejel je resolucijo, otvoril o njej debato in bo odredil glasovanje.

G. dr. Lecher je pač tudi sam uvidel, da na polju državnega prava ne bo žel lavorik in zato je krenil na drugo, namreč na polje svetega pisma. Za način, kako je vporabljal sveto pismo, velja znani distih: Hic liber est in quo quaerit sua dogmata quisque Juvenit et pariter dogmata quisque sua.

In dr. Lecher je v svoji znani iznajdljivosti tudi takoj našel dogmo, ki jo je trenutno rabil, namreč: Burian je skesan grešnik in tega se v nebesih bolj veselo kot devetindevetdeset pravičnih. Nebo je v tem slučaju visoka delegacija, zato se veselimo, da imamo barona Buriana, se veselimo njegove izred-

ne politične žilavosti in se radujemo, da nimamo enega penzionista več! In ker je g. delegat dr. Lecher ravno vero ustanavljaj, je tudi izobčil in udaril s prokletstvom vse one, ki se ne vesele skesanega grešnika, med katerimi sem seveda jaz prvi. Ali, gospoda moja, dr. Lecherjevo nebo se je v tem slučaju prerano veselilo. Po svojem zagovorniku se je dvignil baron Burian, da tudi sam izpregovori v svojo obrambo. In zgodilo se je, kar se čisto pripeti kazenskemu zagovorniku, da ga pusti namreč obdolženec na cedilu. Z odkritosrčnostjo, ki je njegova najboljša lastnost, je izjavil baron Burian, da sploh noben grešnik ni, se zato tudi ne kesaja in kar ne misli, da bi se poboljšal. Brez ovinkov je izjavil, da je prav napravil, kar je naredil, da je pravilno ravnal in da je bila ona banka dobra in hvalevredna. Baron Burian se je od-rekel veselju Lecherjevih nebes, ker stoji na praktičnem stališču da rabi le glasove in ti mu ne uidejo.

Od g. dr. Lecherja bi se sedaj lahko posloval, če se ne bi bil ta obretnil ob naše notranje parlamentarne raz-mere in če se ne bi bil delal velikega sovražnika obstrukcije. Primerno mu je že odgovoril moj čestiti prijatelj in tovariš Udržal in mislim, da mu lahko z večjo pravico kot komu drugemu za-ključim: »Vsi smo grešniki!« Kar se pa tiče zaključnja zadnjega državnozbor-skega zasedanja, ve pa dr. Lecher prav dobro, da bi bil državni zbor lahko še veliko koristnega napravil, kolikor pri-demo vpoštev Jugoslovani. Samo vprašanje italijanske pravne fakultete smo delali težkoče in celo to samo v odse-ku. Drugi odseki so bili prosti in ple-num tudi ter bi se lahko delalo.

Sploh naj se pa obrne dr. Lecher v tej zadevi na Jugoslovane vse skupaj, ne pa samo na moje osebo. Nisem pre-skromen, ali vsa zasluga vendar ni moja, temveč vseh jugoslovanskih poslancev, ki so soglasno v skupni seji sklenili taktiko, o kateri govorimo. Tu-di jaz sem za to glasoval, res je, in ni-kakor se ne umikam odgovornosti. So-odgovornost je moja parola ali v tem slučaju boljše sozasluga!

Sedaj še par besed g. skupnemu fin. ministru! G. baron Burian je imel kajpada pravico, da je branil svoje de-lo, srečen pa pač ni bil v tem početju. Jaz sem baje rekel, da se je vlada pre-dala tej banki zvezana z nogami in ro-kami. Tega nisem dejal nikdar. Smisel mojih izjavanj je bil in pri tem vztrajam do zadnje pičice, da sta se vlada in banka najožje zvezali, da sta

LISTEK.

L. R.
C'gan.

Popoldansko avgustovo solrce je alilo, nad zemljo je ležala tenka solnč-a megla, širne senožeeti in njlive so ločale utrjene pod njo, kobilice so aspano cvrčale v nizki travi.

Repič in njegov sin Jakob sta ko-ala krompir.

Enakomerno sta dvigala široke ape, ostrina je padala za ovenele grme se zajedala v zemljo, sunek za sun-om, gruda je pokala in v razore se je a obe strani kotalil lep, zrel krompir. ako je šlo počasi od grma do grma, za jima pa je stara Repičevka pobirala krompir v pletenico in ga nosila na ko-ke njive v žaklje. Počasi je šlo, pot je po obrazu, srage so padale na zem- in v razgaljena nedra, lehe so se eke tako neskončno dolge, solnce vro- e kakor bi človek sedel pri kovaškem nju, in vrhutega so na drugem koncu široko pokošeno senožeetijo stali mni, košati hrasti in vabili in klicali svojo senco. Pa to bi še bilo, a tam senci so se pretegavali črni cigani, ožje, ženske in otroci, z rokami vod

glavo in gledali v veje in dremali. Vča-sih je kdo za hip dvignil glavo, rdeče krilo se je zganilo, otrok je zajokal — a zopet se je vse umirilo, le suhi dve kljuseti sta obirali zelenje pod hrasti.

»Lenobe ciganske!« je včasih zamr-mral stari Repič in pogledal jezno proti hrastom.

»Zvečer jih naznamim županu.«
»E kaj boste, oče — eden tako, drugi drugače!« ga je miril sin.

In kopala sta dalje, solnce se je po-časi, počasi nižalo, vročina je pone-havala.

»Še to leho končava — potem bo zadosti za danes!« je dejal stari Repič, ko je bilo solnce še za moža nad Krasom.

Ko sta bila pri zadnjem grmu, je zazvonilo daleč v vasi sveti večer, pod hrasti je že gorel ogenj in cigani so ku-hali večerjo.

»Hvala Bogu!« je rekel stari Repič, ko je odzvonilo z malim zvonom in se je bil prekrizal in pokril.

»Jaz in mati pobereva, kar je še krompirja, ti pa idi nakladat na voz, kar smo že izkopali! Tudi orodje vzemi, drugače nam tatinski cigani vse pobe-rejo. Še tako vem, da nam pokradejo nocoj za žakeji krompirja, kar ga še nismo izkonali.«

Jakob je vzel obe šapi in šel nakla-dat. Štirje žaklji so bili nabito polni.

Počasi jih je vzdigaval na voziček in ravno se je mučil s četrtim, ko je zaslišal za sabo ženski glas: »Fant, ali nam daš krompirja za večerjo?«

Jakob se ni niti ozrl, ježno in kra-tko je odgovoril: »Ne dam!«

»Hi-hi-hi . . .« je zazvenelo za njim, kakor bi kdo srebrne tolarje iztresal po gladki kameniti mizi.

Jakob se je zdrznil, pustil žakelj, ki je bil že na vozu in se obrnil.

Pred njim je stalo cigansko dekle in se smejala, da so se bliskali beli zobje in iskriale kakor dve zvezdi oči.

»Ali daš, ali ne?« je vprašala med smehom.

In Jakoba se je polastila čudna tes-noba, s trmastim, jeznim glasom je od-govoril: »Ne dam.«

Ciganka pa se je naslonila na čreš-njo konec njive, sklenila roke na hrbtu in se zopet smejala in smejala.

Jakob je gledal in poslušal, kdaj neha ta smeh.

A ni hotelo biti konca.

»Kaj se pa tako smeješ?« je vprašal nazadnje, stopal v zadregi krog vo-zička in popravljal žaklje.

»Ali daš krompir?« se je smejala dekle.

»Ne dam in ne dam . . .«

»Daš ga, boš videl, da ga daš!«

»Zakaj pa?« je vprašal Jakob ves zmeden.

»Zato, ker moraš, veš, ker mo-raš . . .!«

In stopila je k njemu, ga prijala za roke, ga pogledala v oči tako od blizu, da je čutil njen dih, in ponovila še enkrat: »Ker moraš, veš, fant! . . .«

Jakobu se je zavrtelo v glavi, iz od-prtega žaklja na tleh je začel grabiti z obema rokama krompir in ga vsipati ciganki v predpasnik.

»Na, na, tukaj imaš in beži, da te ne vidim več!«

»Vidiš, vidiš, fant! . . . Bog ti daj zdravje, ker si tako dober!« se je sme-jala ciganka pritajeno.

»Beži, beži!« je vzklikal Jakob.

»Tako . . . Adijo! Jutri ti pa srečo povem!« se je poslovilo dekle in odšlo s smehom proti ognju.

»Copernica!« je šiknil Jakob in srce se mu je treslo kot list na topoli v vetru.

Sem po njivi pa je prihajal oče z materjo in se jezil: »Jakob, kaj te je vrag zmešal, da si naložil babi toliko krompirja?«

Sin pa je molčal in zvijal naglo drobno bekino vejico, molče je poslušal očetove kletvice, ko je vsipal krompir v žakelj, molče ga zavezal z zvito trto,

skupno podvzeli delo, ki je v najostrejšem nasprotju s skupno blaginjo. Trdil sem, da se je vdinjilo vladne organe, v kolikor se tiče kmečkega odvezovanja, popolnoma tej banki. Danes ne morem natančneje razpravljati o tem, storil sem to v soboto. (Govornik omenja nato podrobnosti iz poslovanja projektirane oduške banke.)

Prehajam h koncu. Ne vem zakaj prihajajo pri večini visoke delegacije za njeno stališče v poštev notranje-politični razlogi, za nas niso bili niti najmanjše merodajni. Lotili smo se stvari stvarno in parlamentarno. Dejstva nikakor nismo mogli prezreti, da je napravil parlament obsežen sklep, zadevajoč uradovanje skupnega ministra; prezreti nismo mogli, da je ta minister odgovoren delegacijam, da je dalje to zasedanje delegacij prvo od onega časa. Zvesti svojim parlamentarnim in demokratičnim načelom, smo toraj morali vložiti ta predlog, ker ga ni vložila ona stran, ki je to storila v poslanski zbornici. Odločevali boste sami, gospoda moja, to bi Vam pa rad na srce položil: pozor na Bosno! Pazite na delo onih, ki imajo neposredno v rokah usodo Bosne. Kakega dne lahko doživimo še večja presenečenja, kot je pa bila ona oderuška banka. Oficijozen list v ponedeljek tega tedna je donesel uvodnik te vsebine, naj se ponudi Ogrski za stalno utrditev gospodarske skupnosti Bosno in Hercegovino. Če se širijo take vesti celo v oficijoznem časopisju — tega nečem trdit, da bi bil članek inspiriran iz Gosposke ulice — če se širijo taka naziranja v takem listu na takem mestu, v trenutku, ko je bosensko vprašanje bolj aktualno kot kdaj poprej, potem moramo biti v obravnavanju bosenskih zadev pač skrajno previdni. Človeku lasje vstajajo, če sliši, naj se za gospodarsko skupnost ponudi Bosno, ki smo si jo vendar priborili z lastnimi žrtvami! Saj je gosp. skupnost tudi v interesu Ogrske ne le Avstrije; največ zadeva korist celotne monarhije, če pa upoštevamo posamezne dele, ima od skupnosti več Ogrska kot Avstrija. In zato naj še plačamo težko, nemogočo ceno! Mi Avstriji bi vendar lažje živeli in ekonomsko bolj prosperovali, če bi bili od Ogrske gospodarsko ločeni. Ali tako se je že poprej izjavil tudi odlični nemški voditelj. Torej pozor na Bosno, gospoda moja! Eno prepričanje se je gotovo izcimilo iz vse te zadeve jasno in odkrito, da je namreč državno-pravni provizorij, kot smo ga ustvarili v Bosni, nevzdržljiv in da je v interesu teh dežel in cele monarhije, naše notranje in zunanje politike, če pametno in naravno rešimo kakor hitro je mogoče, državno-pravno razmerje v bosenskem vprašanju. To splošno prepričanje visoke delegacije ni male vrednosti. Naj prevlada tudi na najmerodajnejšem mestu spoznanje, da je končna uravnava državno-pravnega razmerja Bosne in Hercegovine v okvirju monarhije nujno, zelo nujno potrebna, da je absolutna potreba, da vstopijo Bosanci in Hercegovci kar najhitreje kot svobodni in enakopravni državljani, ozko spoje-

ni s svojimi brati, v zvezo monarhije in sodelujejo pri skupnem delu vseh narodov za velikost, srečo in napredek te monarhije. In če bi se izvršilo to delo pod firmo barona Buriana, potem mu ne bomo odrekli priznanja niti mi, ki ga moramo danes resno grajati. (Bravo-klici.)

Dnevna vprašanja.

(Iz predavanja poslanca Žitnika.)

Vodne ceste — fata morgana.

Potrebno in koristno je, da se širša javnost seznani s političnimi, gospodarskimi in socialnimi dnevnimi vprašanji, ki so splošnega pomena za državo in posamezne narode. Vsakdo pa nima časa ali prilike, da bi se vglobil v razna vprašanja, ki so v raznih zbornih in v časopisju na dnevnem redu. Eno teh vprašanj je: Ali naj država zgradi kanale ali vodne ceste?

Gospoda pl. Körberja smo kot ministrskega predsednika pozdravili v trdni nadi, da prične novo dobo z reformo raznih panog državne uprave. In res je v pričetku pokazal precej dobre volje in mnogo znanja. Toda ni se mogel izmotati iz tesnih birokratskih spon in ogniti narodnega vprašanja, katero kot težka skala leži na široki državni cesti in ovira vsestranski razvoj naše države. Kmalu je tudi Körber tičal v zagati. Obstrukcija je vzdigala Meduzino glavo. Da pomiri duhove na levi in desni strani, izmislila si je zvita glava: Pogrnimo in obložimo mizo, da morejo nadležni gostje zajemati z največjimi žlicami. Planinske poslance je hotel pridobiti z novo železno cesto do Trsta skozi Bohinj, gališke, sleške, moravske, češke in dunajske poslance pa z vodnimi cestami, ki naj bi bile novo svetovno čudo. In res dobimo nekega osrednega dne leta 1901 oba načrta na svojih mizah v državnem zboru. Miza je bila bogato obložena, oba načrta sta bila v nenavadno kratkem času potrjena zakona. Körber si je gotovo menal roke samega veselja, da je pognal obstrukcijo iz poslanske dvorane — pred vrata, kjer je čakala, da se razkadi — fata morgana. Varal se je Körber, opekli so se mnogi, ki so od te železnice in vodnih cest pričakovali zlatih dni. Naravnost škandal je, kako se je gradila železnica do Trsta. Površni so bili načrti in proračuni, kateri so med gradnjo prekoračili za neštete milijone, ki so morda natančno znani samo v finančnem ministertvu.

Naravnost vrtoglava pa je bila druga ideja — ideja vodnih cest ali kanalov, ki naj bi Galicijo, Šlezijo, Češko in Moravsko vezali z Donavo, odnosno z Dunajem. Človek, ki se potaplja, se lovi tudi za bilko ali pa za svojo glavo. Saj ni treba, da bi človek moral biti inženjer, ako bi hotel odgovoriti na vprašanje: Ali se izplača n. pr. graditi vodno cesto od Ljubljane čez Krsko do Trsta? Da znajo dandanes tehniki graditi babilonske ceste in vzpenjače na najvišje gore, to vemo vsi. Vemo pa tudi, da si mnogi tehniki in konstrukterji ne belijo las, ali delo v celoti tudi

odgovarja svojemu gospodarskemu namenu, to je, ali bodo koristili takega podjetja pokrile stroške za napravo.

Kanalji niso navadne ceste ali železnice, ki čez hrib in plan ali po ovinkih vežejo kraj s krajem, deželo z deželo. Kanali imajo namen, da v ravni in najkrajši črti zvežejo plovne reke in tako omogočijo prevažanje blaga po vodi, ki je najcenejša cesta. To je mogoče v Prusiji, koder so razsežne ravnine in teče pet večjih rek skoraj vzporedno v Severno in Vzhodno morje. Tako veže bromberški kanal, ki je le 26 kilometrov dolg in prereže le 28 m višine, Vislo z Odrom. Friderika Viljema kanal veže Odrom z Labo in je le 10 km dolg in prereže višino 18 m. Najdaljši pruski kanal je dolg 56 km, prereže višino 12 m in veže Šlezijo s Hamburgom preko Odra in Labe. Ti kanali so navadni prekopi in ceneji. Precej podobne razmere so na Francoskem in Ogrskem. Kanal od Donave do Odra pa bi bil dolg 278 km, ne prereže nobene plovne reke in bi vezal dve reki, katerih ena teče proti severu, druga proti jugovzhodu. Po tem kanalu bi se prevažal le premog iz Šlezije do Dunaja.

Potrebo tega kanala utemeljuje s tem, da je treba razbremeniti Severno železnico. Ta železnica je res preobložena. S tem pa ni še dokazana potreba kanala, ker je mogoče na železnični progi položiti več tirov. Stroški kanala so proračunjeni na 333.800.000 kron, torej bi letno obrestovanje stalo nad 13 milijonov. Zgradba blagovne železnice pa bi stala okroglo 171 milijonov in letne obresti okroglo 7.100.000 kron. Taka železnica se zgradi v dveh letih, kanal pa v osmih; železnica more vzdržati promet tudi v zimskem času, dočim bi bil kanal morda tri mesece pod ledom.

Morda pa je prevažanje po kanalu cenejše? Tudi ne. Znani večak Gunesch je izračunal, da bi se po kanalu prevažalo na leto okroglo 57 milijonov ton, pro t—km 2253 h; po železnici pa 95 milijonov ton, pro t—km 1090 h, torej za 12 h ceneje. Te številke glasno govore, da bi bila gradnja tega kanala največja zapravljivost, posebno odkar je Severna železnica podržavljena. Ako pa bi tarife za prevoz blaga po kanalu znižali, škodovali bi železnici in država bi morala pokrivati ogromen leten primanjkljaj kanala. Vlada sama je že prepričana, da je ta ideja ponesrečena in zakon iz leta 1901 mrtvo rojeno dete. Za odškodnino ponuja Galicijanom 120 milijonov kron, s katerimi naj grade, če hočejo, na deželne stroške kanal od Visle do Dnjestra; 80 milijonov pa vlada ponuja Niže-Avstriji, Moravski, Šleziji in Češki za uravnovo rek. To misel smo že davno sprožili. Primerno odškodnino za uravnovo rek pa imajo pravico zahtevati vse dežele, ki od Bohinjske železnice nimajo dosti ali nobene koristi. Tudi Kranjsko štejemo med te dežele, ker Bohinjska železnica koristi le nekaterim občinam. In če država potrosi le tretjino kanalskih stroškov za uravnovo vod, bodo koristi za narodno gospodarstvo in državne finance mnogo večje. Kanali so bili za Körberja in premogove barone — fata morgana.

PRESTOLONASLEDNIK IN VOJNI MINISTER.

»Berliner Tageblatt« poroča o nasprotstvih med prestolonaslednikom in vojnim ministrom pl. Schönaichom z Dunaja: »Schönaich je še v primerno mladih letih imel pri nadvojvodu Albrehtu kot njegov adjutant zelo zaupno mesto in je že takrat igral važno vlogo pri važnih vojaških vprašanjih. Nadvojvoda Franc Ferdinand sam ga je priporočil cesarju, da je najspodobnejši za vojnega ministra. Zadnji čas so pa nastala med prestolonaslednikom in vojnim ministrom nasprotstva, ki jih ne morejo več premostiti, in to od takrat, ko je izročil cesar prestolonasledniku več važnih vojaških agend in mu ustanovil lastno vojaško pisarno, ki tvori vez med vojnim ministrom in cesarjevo vojaško pisarno. Prestolonaslednik odločno nasprotuje koncesijam Ogrske, medtem ko jih Schönaich ne odklanja. Bajje vladar zaupa Schönaichu.

ZAKAJ NI ZBOROVAL SOCIALNO-ZAVAROVALNI ODSEK?

Neki član permanentnega socialno-zavarovalnega odseka je izjavil, da je odsek resno nameraval razpravljati tudi med deželnozborskimi zasedanjem, da predno zboruje parlament, obdela zopet del obširnega postavnega načrta o soc. zavarovanju. Kar je odsek nameraval, ni mogel izvesti, ker določa § 12, da permanentni odseki med deželnozborskimi zasedanji ne morejo zborovati. Načelnik socialno-zavarovalnega odseka bi bil kljub temu rad sklical

odsek k seji, a tega notranji minister Haerdtl ni dopustil.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR

ki je, kakor znano, odgođen, ne da bi bil imel kako sejo, bo sklican 15. decembra, če bodo uspešna pogajanja med Čehi in Nemci na Dunaju.

NEMŠKI SOC. DEMOKRATI PROTI NEMŠKEMU CESARJU.

Nemški državni zbor zopet zboruje. Soc. demokrati so vložili interpelacijo v kateri vprašajo, kaj da ukrene vlada, ker je cesar Viljem zopet govoril na več krajih in tako drugače postopal kakor je izvajal Bülow novembra let 1908. v državnem zboru.

HRVAŠKI SABOR.

22. t. m. ob 11. uri dopoldne je Erazem Barčič kot starostni predsednik otvoril novi hrvaški sabor, pozdravil poslance in imenoval zapisnikarja. Nato je dr. Budisavljevič prebral kraljev reskript. Dr. Kumičić poda v ime nu Stranke prava protest, da v saboru niso zastopane vse hrvaške pokrajine (Reka!) in pa proti zadnjemu govoru grofa Khuena v ogrskem državnem zboru, v katerem je poniževalno govoril o Hrvatski, zaničal njeno samostojnost ter hrvaškega bana označil za golec eksponenta ogrske vlade. Govor spremljali abzug-klici Khuenu in banu. Enak protest poda v imenu Starčevićeve stranke poslanec dr. Akačić. Dr. Šuperina se v imenu Seljačke stranke pridružuje protestu, da v saboru ni zastopana Reka. Radić izjavi, da bo njegova stranka vse moči zastavila za demokracijo sabora. Dr. Pavelić vpraša predsednika, ali mu je znano, da bo savor še predno se konstituiral odgođen. Predsednik Barčič odgovori, da mu offcielno o tem ni nič znanega, da pa mora v imenu sabora najodločnejše protestirati, ako se res kaj takega namereva. Nato je šla med raznimi medklic deputacija virilistov (ki so topot skor polnoštevilno zastopani), vladinovci in nekaj drugih poslancev po bana, ki je prišel v narodni gala-uniformi. Dr. Tomašić je prebral nato kraljev reskript, ki razpravlja predvsem o delovnem programu sabora in zaključuje takojšnjim odgođenjem sabora v svr sestave večine. Nato je ban Tomašić še z lastnimi besedami proglasil sabor za odgođen in odgođen ter pozval poslance, da mu slede v cerkev h klicanju sv. Duha. Po cerkveni slovesnosti so se poslanci zbrali v saboru, da otvorijo zapisnik stante sešione. Jerk Pavelić je konstatiral, da v zapisniku ni predsednikovega protesta proti odgođenju sabora, naker se je glasoval in sklenilo, da se zapisnik tozadevnospolni. To se je tudi zgodilo, naker se je zapisnik podpisal.

RUMUNIJA IN AVSTRO-OGRSKA

Avstrijska vlada je sklenila s rumunsko pogodbo, po kateri kupi let v Rumuniji en milijon kilogramov rumunskega tobaka, bodočih 15 let vsako leto dva milijona kilogramov.

TROZVEZA »VERIGA ITALIJE«.

»Stampa« izvaja z ozirom na trozvezo sledeče ljubeznjivosti: Ko je bila izvedena okupacija Tunisa, je bila Italija prisiljena, da je pristopila trozvezi. Italijani so pa vedno čutili trozvezo kot verigo, ki jih tišči. Razumeli niso, da je zadobila Italija po trozvezi gotovost in mir in da se tako zamore konsolidirati. Avstro-Ogrska se je sovržila, zaničevala, smela se je mirno dati. Tako so sodili o trozvezi italijanski politiki, z njimi so mnogokrat krakali tudi vladni krogi. To je provzročalo naše »extratoures« in naše stališče po končani vojski v Vzhodni Aziji. E smo stopili ob aneksijski krizi na stran, smo pokazali, da sta dve državi kos Evrope. Ako bi bili ostali srednjeevropski zastopniki Nemčije, bi morebiti lahko skupno z Nemčijo rešili Nemčijo. Sporazumljenje z Berlinom pa pomenja istočasno sporazumljenje z Dunajem.

V TURČIJI VSE PRI STAREM.

Nič boljše niso razmere v Turčiji, ko vlada mlado turki, kakršno so bile, ko so gospodarili staroturki pod Abdul Hamidom. Četaši se zopet pojavljajo. Iz Soluna se poroča, da turški vojniki iznenadili pri Valti polotoku Kasandra grško četo osmanlijsko vojsko, ki je bila podati na kopno. Turki so ustrelili moža. Čoln se je prekucnil, ostalih šest Grkov je izginilo v morskih valovih. Pri Barakliovi je pa mešana turško-vojaška in orožniška patrulja ustrelila deset mož močno bolgarsko četo. Bolgari so ustrelili enega Turka, Tur pa dva Bolgara. Ostali Bolgari so begnili z mrličema. Mladoturki nameravajo uprizoriti bojkot proti Bolgarom.

ko je bil poln, in molče ga naložil sam s svojimi močnimi rokami vrh drugih žakljev.

Prijel je za oje in kmalu je izginil voziček gugaje se po mehki poljski poti v mraku, med jeseni in akacijami se je izgubil glas starega Repiča, ki se je še jezil in klet vso pot — le svetli ogenj pod hrasti je ostal in smeh in glasno govorjenje ciganov krog njega.

Murni so crikali v travi, zvezde so trepetale na nebu, vse je objela poletna noč.

Pod hrasti pa je nenadoma zapel škant pesem o prostosti in cestah brez konca ...

Drugi dan po kosilu je Repičevka odšla domov, stari Repič in Jakob sta pa legla v senco.

Oče si je pokrtil obraz s klobukom in kmalu zaspal, sin pa je gledal zlek-njen tja na drugo stran, kjer so še taborili cigani.

Vse je bilo tiho, solnce je sijalo na zemljo, da se je trava po senožitih zvi-jala in perje po drejvju venelo od vročine, doli ob vodici v dolini je pelo na jesenih par škrtatov svoj večni žen-žen-žen ...

Jakob je gledal, kdaj se pokaže med cigani obraz, ki ga je videl vso noč pred seboj, in mu pride srečo povedat.

A nič se ni zganilo, le kljuseti sta stopicali semintje in obirali že napol golo grmičevje.

Jakoba so pekle oči, grlo mu je bilo suho in vroče, misli zmedene, srce pusto in prazno.

»Neumnost! Kaj bi se kisal!« je nenadoma vzrotil sem s seboj in vstal, da si zmoči grlo.

Vzel je putrih izpod grma in ga nastavil na usta, a voda je bila gorka kakor lug.

»Za nič ni ... Po drugo vodo pojdem!« je zamrmral, izlil vodo na travo in se odpravil v dolino k bližnjemu studencu.

Ko je prišel do vode, se je Jakob zopet razjezil. Zlebeček, ki ga je bil prejšnji dan izrezal iz bekinega luba, da je voda lepo curljala po njem, je izginil; ciganska svojat ga je najbrž iz gole hudobije končala.

»Golazen ciganska! ... Naj ga še enkrat vzame, potem jim pokažem!« se je jezil Jakob, urezal pri bližnji beki vejo in začel delati nov zlebeček.

Ko je bil gotov in je curljala voda zopet lepo v putrih, se je Jakob vsedel na mah in se zopet zatopil v misli.

Tedaj pa je zašumelo grmovje in za Jakobom je nekdo obstal. On se pa ni hotel ozreti, ker je bil prepričan, da je ciganka za njim, ki ga moti ves dan.

Ciganka je stopila predenj in se mu tiho smejala.

»Ali hočeš, da ti srečo povem?«

»Beži! ... Saj nič ne veš!«

»Več kakor ti ...«

Tedaj se je tudi Jakob nasmejal in dejal: »No, pa daj, če znaš! ... Saj vem, da ne bo nič!«

Dekle je položilo velik vrč na mah, sedlo k Jakobu in dejalo: »Pokaži mi roko!«

Fant je molče stegnil roko, cigankina dlan jo je objela, oči so se vprle v poteze na žuljavi, zagoreli Jakobovi levici.

Dolgo, dolgo je ciganka ogledovala in premišljevala.

(Dalje.)

BOJI OB URMIA JEZERU.

Iz Urmia se poroča, da se bijejo ob Urmia jezeru boji med Kurdi in ruski-
mi vojaki. Enega boja se je udeležilo
pri Kurdi tudi 150 turških infanteri-
stov. Ruski gubernator sodi, da bi se
Turki radi polastili južnega brega Ur-
mia jezera.

LONDONČANKE NAPADLE ANGLEŠKEGA MIN. PREDSEDNIKA.

V Londonu imajo ženske močno
organizacijo, ki najodločnejše nastopa
za žensko volivno pravico in vprižori
zanjo večkrat velike demonstracije.
Dne 22. t. m. so napadle angleškega
min. predsednika Asquitha, ko je za-
pustil parlament. Obkolile so Asquitho-
vo kočijo in pobile s palicami šipe. Po-
licija je zaprla približno 100 demon-
strantk. Ostale so se podale pred As-
quithovo stanovanje, kjer so demon-
strirale, dokler jih ni pregnala policija.
Podale so se končno v Whitehal, kjer
so se ponovno spopadle s policijo.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

V Mehiki je izbruhnila revolucija.
To stoji in se ne more več prikrivati,
dasi so še včeraj došla poročila trdila,
da se je revolucija izjalovila. V mestih
Gamez-Balacia, Duranga, Barral in
Torreon, so se bili dne 21. t. m. hudi
boji. Revolucionarji so gospodarji v
mestu Gamez-Balacia. Revolucionarji
so prekinili severno Montereya brzo-
javne zveze.

Vladni vojaki se pridružujejo revolu- cionarjem.

Revolucionarji poročajo, da so
zmagali v Gamez-Palaciu in v Torreo-
nu. Z revolucionarji se je združilo 300
vladnih vojakov. Napadli so nato vla-
di zveste vojake v Torreonu. V Zacate-
casu je vlada ostala gospodar položaja.
Mehikanska vlada se je polastila vseh,
tudi zasebnih brzojavov, da onemogoči
poročanje neugodnih poročil.

Revolucionarji osvobodili jetnike in ropali blagajne.

V New York poročajo iz El Pasa,
da so napadli v Acamparu revolucio-
narji zapore in osvobodili jetnike. Re-
volucionarji so napadli nato mestno
hišo, kjer so oplenili mestne blagajne.
Vojaki so zagnali revolucionarje v beg.
Bežali so v gozde. Ubitih je bilo 20, ra-
njenih pa 80 oseb.

Revolucija resna. Boji za Torreon.

»Associated Press« poroča iz Me-
hike: »Diazova vlada se mora boriti z
resno revolucijo. Voditelji revolucije
se nahajajo v Coahnilu. Revolucionarji
so napadli 21. t. m. v Orizabu. Mesto
Torreon so revolucionarji več ur ob-
streljevali s težkimi topovi. Ubitih je
bilo več oseb. Infanterija, kavalerija in
artiljerija je odrinila v Torreon.

† Grof Tolstoj.

Tolstojev pogreb.

Dne 21. t. m. ob eni uri popoldne
so nesli železničarji in sinovi Tolstega
krsto z rajnim pisateljem v železniški
voz. Orožniki niso pustili peti pogreb-
cem, ki jih je bilo na tisoče in na tisoče.
Včeraj ob osmi uri zjutraj se je pripe-
ljal vlak v Sasjeko. Otroci Tolstega in
kmetje so nesli krsto do Jasne Poljane,
kjer so položili mrliča na mrtvaški
oder. Železniška uprava je napravila
na hiši, kjer je umrl Tolstoj spominsko
ploščo z napisom: »Tu je umrl 20. no-
vembra 1910 Lev Nikolajevič Tolstoj.«

Izgredi povodom Tolstojevе smrti.

O izgredih v Peterburgu se poro-
ča, da so dijaki po zelo viharnem shodu
korakali med petjem pesmi »Večni mu
spomin« pred sinodsko poslopje. Mno-
žica je klicala: »Proč s sinodo! Smrt
prabljem in trinogom!« A že prijezdil po-
licija, ki udrina z nagajkami po de-
monstrantih. Preklinjevanje, petje,
bolestni kriki tistih, ki so jih zadeli bi-
či, žvižganje. Trajalo je precej časa,
predno je razgnala policija demon-
strante. Tudi v Odesi so demonstrirali
dijaki pred palačo mestnega glavarja
in pred uredništvu časopisov. Dne 22. t.
m. popoldne so se zopet zbrali na New-
skem Prospektu v Peterburgu pred
Kasansko katedralo dijaki in dijaki-
nje, da demonstrirajo. Policija je de-
monstrante in demonstrantke pravo-
časno razkropila.

Ruski revolucionarji in Tolstoj.

Ruski revolucionar Burzev je iz-
javil o vplivu, ki ga je napravila Tol-
stojeva smrt na ruske revolucionarje:
»Zetirana Rusija je žalostna ob smrti
Tolstega, apostola svobode. Ruski re-
volucionarji se sicer ne strinjajo z
perskimi idejami rajnega filozofa, a
očudujejo propagatorja ideje, za ka-
tero so se vedno borili. Vse ruske stran-
e si nasprotujejo, a glede na občudo-
vanje Tolstega so edine. Spise Tolstega
od tistega dne, ko jih je prepovedala

cenzura, ruski revolucionarji v naj-
večjih množinah širili. Burzev sam je
širil spise rajnika in v neki tajni tis-
karni lastnoročno stavil neko rajni-
kovo brošuro. Veliko revolucionarjev
je bilo pregnanih v Sibirijo, ker so raz-
širjali Tolstojevе spise. Za revolucio-
narje pomenja Tolstojeva smrt veliko
izgubo. Dva moža sta vlada Rusijo: car
in Tolstoj. Zdaj ostane le še car.«

Dnevne novice.

+ Iz izvrševalnega odbora narodno-
napredne stranke. »Slovenski Narod«
je v ponedeljek priobčil naslednjo no-
tico: »500 kron za »Narodni sklad« je
poslal danes bivši župan ljubljanski in
državni poslanec Ivan Hribar. Brez-
dvomno je hotel bivši načelnik narod-
no-napredne stranke s tem dati tudi
lep zgled, da bi ga drugi pristaši posne-
mali. Hvala mu!« — Ljudje so strmeli
nad toliko Hribarjevo požrtvoval-
nostjo. Da bo pa ta »požrtvovalnost«
prav pojasnjena, moramo pojasniti, da
je teh 500 kron dični Ivan Hribar žrtvo-
val pravzaprav — samemu sebi. V iz-
vrševalnem odboru liberalne stranke je
namreč prodril predlog, naj se pošlje
vsem državnim poslancem nemški
pisana spomenica o Hribarjevi ne-
potrditvi. To spomenico, v kateri je
znani Hribarjev govor v občinskem
svetu in odgovor barona Schwarza v
deželnem zboru, so natisnili na sedmih
straneh ter jo dobe državni poslanci,
katerim v spomenici pisarijo, da Hri-
bar ni bil potrjen radi svojega parla-
mentaričnega (!) delovanja in da je
daher dringend geboten, daß das Ab-
geordnetenhaus dagegen Stellung
nehme, in sicer »in einer nichtmißzu-
verstehenden Art und Weise«. V spome-
nici prosijo poslance, naj v svojih klub-
bih to stvar spravijo v tek. Podpis: »Der
Exekutiv-ausschuß der national fort-
schrittlichen Partei«. Skrbno so se
ognili označbe, da bi bila stranka slo-
venska ter bi se sedaj lahko mislilo,
da se potegujejo za Hribarja nemški
fortschrittlerji. Res silno radikalno na-
rodno! Spomenico so že natisnili. Skle-
nili so, da v par dneh postane stvar, ki
je sedaj še tajna, javna. — Zgoraj ome-
njenih 500 kron bo ravno za tisk in za
pošto.

+ Dr. Tavčar med republikanci.
Mladini so proglasili danes v svojem
glasilu republikanska načela. Oni kli-
čejo cerkvi in vladarjem, da je njihova
doba pretekla in napovedujejo, da bo
tudi pri nas, kakor na Portugalskem,
v kratkem zavlada republika. Rado-
vedni smo, kaj pravi desnica v liberal-
ni stranki o tem, kar dela njena levica.

+ O sedanjih razmerah v Ricma-
njih piše »Gorica«: »Že v septembru,
ko je bil imenovan za upravitelja pre-
častiti g. J. Zega, se je opazil celi pre-
obrat. Priljubljeni gospod si je pridobil
simpatije vseh Ricmanjcev in koj so
začeli hoditi k njemu moške in ga na-
prosili, naj poskrbi, da versko zane-
marjena mladina dobi potrebne nauke
v krščanskih resnicah. Osem let niso
Ricmanjci slišali božje besede, osem let
ni bilo nobenega krsta po obredih ka-
toliške cerkve, osem let ni bil pokopan
noben mrlič po cerkvenih obredih, ena-
ko se ni cerkveno poročil noben par.
20letni mladeniči niso bili še pri obha-
jilu. Osemletni otroci niso bili še kr-
šteni. Vse za nemarjeno. Končno so za-
peljani Ricmanjci sami spoznali, da ta-
ko ne more dalje. Seveda je preč, gosp.
upravitelj ugodil želji Ricmanjcev in
obdržal je krščanski nauk za mladeni-
če in dekleta ter jih pripravljaj za pre-
jem zakramenta svete birmе in sv. ob-
hajila, sedemletne otroke pa za prejem
sv. krsta. Pa kako točno so obiskovali
razlaganje krščanskega nauka. Skoraj
nikoli ni noben manjkal. Veselje se jim
je bralo na obrazu ter so se pridno učili
krščanskih resnic. Enako so začeli pri-
hajati po vaškem županu Brdonu po-
ročeni pari, da se cerkveno poroče po-
tem, ko so že več let skupaj živeli in
imeli tudi družino. Zanimivo je bilo
gledati, ko sta prišla zanih in žena k po-
roki, njuni otroci pa k sv. krstu.« —
Nato opisuje »Gorica« sijajni nedeljski
sprejem goriškega nadškofa v Ricma-
njih. Vseh birmancev je bilo 200; ne-
kateri so bili stari 19 do 20 let. Nijeden
ni manjkal. Več birmancev je prejelo
ta dan tudi sveti krst. Pred škofovo sv.
mašo je bilo dvanaest krstov. Prejšnjo
nedeljo pa je bilo prvo sveto obhajilo,
katerega je prejelo do 100 otrok, mla-
deničev in deklet. Ko je popoldne Pre-
zvišeni zapustil Ricmanje, ga je ve-
lika množica z zastavami spremlja do
postaje. Ta dan je bilo v Ricmanjih go-
tovo nad 3000 ljudi. Versko življenje v
Ricmanjih je sedaj vzorno. Naspro-
tstva so utihnili, medsebojna ljubezen
se je vrnila. Ljudstvo ima rado seda-
njega preč. g. upravitelja. Udeležuje se
svetih maš, krščanskega nauka itd. Le

to še pravijo Ricmanjci, da bodo delali
na to, da dosežejo staro slovensko ma-
šo. Tako torej se je prišlo z dobro vo-
ljo in s spoznanjem zmote v okom ču-
dnim ricmanjskim razmeram, na katere
so liberalci računali. Zidali so na Ric-
manjce zlate gradove, ki so se jim pa
namah porušili. Kaj čutijo sedaj, kaj
mislijo, nas ne briga, a vedo naj, da je
nevarno netiti razdor med ljudstvom,
ki se da sicer lahko zapeljati, a jih tu-
di potem, ko pride do spoznanja, zna
po vrednosti ceniti. Osramočeni stoje
sedaj ti podpihovalci pred svetom. Za
skušnjo bogatejši so, ki jih uči: Pu-
stite vero v srcih našega ljudstva pri
miru!

+ Sankcionirane kranjske deželne
postave. Cesar je sankcioniral sledeče
po kranjskem deželnem zboru skle-
njene postavne načrte: preskrba vode
v občinah Cirknica in Rakek, nekate-
rih krajev občine Mošnje, o ureditvi
strug hudournikov ob deželni cesti
Brod ob Kolpi Čabar in ob okrajni ce-
sti Čabar—Trava, okraj Kočevje, in o
ureditvi hudournikov Želimljice v ob-
činah Turjak in Želimlje.

+ Socialni demokrati proti dr.
Adlerju. Kakor smo poročali, je pose-
doval dr. Adler v Pragi, da se spravijo
češki in nemški socialni demokrati.
Odjenjal je precej Čehom, za kar ga
zda nemški sodrugi zelo napadajo.
Brnsko glasilo centralistov »Proletar«
piše, da ne bo miru, dokler bosta obsto-
jeli obe organizaciji. Dr. Adler nima
pravice, da stavi kak predlog za stro-
kovna društva in za njihovo komisijo,
stori to pač lahko za svojo osebo in za
nemško socialnodemokratsko stranko,
ne pa v sporu strokovnih organizacij.
Dr. Adler je vrgel v koš sklep socialno-
demokratskega strokovnega kongresa,
ki je zahteval brezpogojno enotno stro-
kovno organizacijo. List izjavlja, da
tako, kakor hoče Adler, ne bo nastala
sloga.

+ Iz nižje-avstrijskega deželnega
zbora. Dne 21. t. m. se je vršila seja
nižje-avstrijskega deželnega zbora, v
kateri se je obravnavalo tudi zvišanje
voznih tarifov na južni železnici. Kršč.
soc. poslanec dr. Heilinger se je o Bie-
nerthovi vladi silno ostro izrazil. Rekel
je, da sedanja vlada ne zna družega,
kakor deželne zbere sklicavati in za-
ključavati in jo je imenoval »Die
schäbigeste Regierung, die wir je gehabt
haben«. Upamo, da bodo kršč. socialni
poslanci iz takih besedi tudi dosledno
izvajali dejanja.

+ Carina na koruzo in na krompir.
Ministrskemu svetu je naznanil polje-
delski minister, da ni izključeno, da
vlada z ozirom na slabo letino odpravi
carino na koruzo in krompir.

+ Novoimenovani reški guverner
grof Wickenburg uživa glas pravičnega
in strogega uradnika ter tudi tamošnji
Hrvatje stavijo nanj precej nad, da od-
pravi anarhijo na reškem municiplju.

+ Nova cerkev na Sušaku, ki so jo
sezidale sestre sv. Križa, je bila 19. t. m.
blagoslovljena.

+ Vpokojeni dekan Frančišek
Kummer je ostavil Staro Loko in se
stalno nastanil v svojem rojstnem me-
stu Kranju.

+ Petindvajsetletnico trsatske hr-
vatske čitalnice praznujejo 10. in 11.
decembra letos.

+ Albini v Ameriki. Nedavno so
na newyorškem »Lyric-Theatru« upri-
zorili Albinijevo opereto »Madame Tru-
badur« in dosegli nezaslišan uspeh.
Navzoči ravnatelj Collin je opereto
tako nabavil za London. Kakor znano,
je Albini Hrvat.

+ Sodražica. Dne 20. novembra je
priredilo izobraževalno društvo »Glas«
Finžgarjevo igro »Divji lovec«. Pri tej
priliki so pokazali naši igralci-Orli, da
so sposobni tudi za težje igre. Ljudstvo
je bilo zadovoljno in izrazilo željo, naj
se igra ponavlja. Igra se bode zato zo-
pet uprizorila na dan sv. Štefana ob 3.
uri popoldne in z znižano ceno.

+ Poučni tečaj za združne funk-
cionarje v Ljubljani obiskujejo sledeči
gg. udeleženci: Ivan Pust, načelnik
ključavničarske zadruga v Ljubljani;
Mate Valentič, Anton Bočkaj in Fran
Podržaj od deželne zadruga brivcev v
Ljubljani; Avgust Berthold od deželne
zadruga fotografrov v Ljubljani; Josip
Ahčin od krojaške zadruga v Ljubljani;
Ivan Kenda, načelnik gostilničarske
zadruga v Ljubljani; Ignacij Lončar od
rokodelske zadruga v Dobu; Ivan Ku-
helj od obrtne zadruga v Kostanjevici;
Anton Cerer od gostilničarske zadruga
v Kamniku; Oto Kopinič od obrtne za-
druga v Metliki; Josip Fabjan od obrt-
zadruga v Črnomlju; Josip Salberger
od čevljarke zadruga v Trzinu; Pavel
Lapajne od trgovske zadruga v Idriji;
Ivan Bajcar od rokodelske zadruga v
Zagorju ob Savi; Dragoš Korbar od
gostilničarske zadruga v Zagorju ob
Savi; Ivan Zwölf od rokodelske zadruga
v Postojni; Dragotin Repe od za-

družne bolniške blagajne in posredo-
valnice na Bledu; Leopold Lebar od
obrtne zadruga na Bledu; Ant. Sedlar
od obrtne zadruga v Novem mestu, Av-
gust Šabec od rokodelske zadruga v
Idriji.

— Poročil se je c. kr. davčni asi-
stent g. Jožko Levstek z gđ. Katinke
Ipavec.

— Velika nesreča v tvornici. V Zi-
danem mostu je v tvornici za olje ma-
zal stroj delavec Frančišek Plaznik iz
Majlanda pri Zidanem mostu. Stroj je
hotel obrisati s predpasnikom, a ker je
stroj že deloval, je kolo pograbilo pred-
pasnik in zasukalo nekolikokrat Plaz-
nika. Revežu je zlomilo kolo obe nogi
in levo roko. Ponesrečenca so prepeljali
v ljubljansko bolnišnico.

— Slovenec umrl v Ameriki. V Fle-
mingu, državi Kansas, je umrl dne 21.
oktobra rojak Fr. Peterlin, star 42 let,
po dolgotrajni bolezni, previden s sv.
zakramenti. Ranjki je doma v Tirni pri
Savi na Kranjskem. V Ameriki zapuša
ženo in sedem otrok v starosti od 11
mesecev do 16. leta.

— Slovenska pesem med Nemci. V
New-Yorku je v nedeljo, 6. novembra
priredilo »Gesangverein der Öster-
reicher« v Terrace Garden na 59. cesti
koncert, pri katerem so sodelovali tudi
slovenski pevci. Po končanem progra-
mu so Slovenci v sredi dvorane zapeli
pesmi: »Slovenec sem« in »Pogled v
nedolžno oko«. Navzoče občinstvo je
slovenskim pevcem burno aplavdiralo.
Kaj takega je mogoče le v Ameriki.

— Poroka v tužini. V New-Yorku se
je poročil Fr. Šarc, doma iz Homca, z
Marijo Sušnik iz Kamnika in Josip
Lenček, doma iz Ihana, s Francke
Grčar iz Domžal.

— Pretep v Kamniku. V bližini
Dornikove hiše sta napadla dva fanta
Janeza Cedilnika, Karla Potokarja in
Franca Pančurja. Potokar in Pančur
sta pobegnili, Cedilnik pa ni hotel be-
žati. Napadalec sta nato skočila na
Cedilnika in sta ga poleg drugih po-
škodb devetkrat sunila z nožem. Ra-
njenca je obvezal dr. Pintar. Odpeljali
so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

— Nočni napad. Škofjeloškega 53-
letnega oženjenega tesarja Frančiška
Šabeca je pred kratkim na cesti pred
Omanovo gostilno v Goričah nekdo
napadel in ga dvakrat z neko trdo
stvarjo udaril po glavi. Nevarno ranje-
nega Šabeca so prepeljali v ljubljansko
bolnišnico.

— Preskrba zdrave vode v Osjektu
je pereča potreba, kar priča skoro stal-
ni gost legar in sedaj razširjenost ko-
lere. Toda medtem, ko se po drugih
deželah že po kmetih delajo moderni
vodovodi, pa se osješki mestni očetje še
vedno ne morejo odločiti za ta nujen
korak, marveč so v zadnji seji sklenili
zvrtati v mestu tri globoke vodnjake.

— Društvo za pospeševanje konje-
reje in konjskega športa se je 13. t. m.
konstituiralo v Zagrebu. Za predse-
dnika je bil izvoljen ritmijster Edmund
Mihalovich, za podpredsednika trgovec
Stojan Mandić, za tajnika grof Jurco
Orsič. Društvo bo dosegalo svoj na-
men s semnji, dirkami, razstavami,
konkurencami itd. Svoje dirkališče bo
imelo poleg Save blizu vojaškega vež-
bališča »Kajzerica«. Izdalo bo 2000 del-
nic po 50 kron.

— Razpis učiteljske službe. V litij-
skem okraju je razpisana učiteljska
služba pri Sv. Križu pri Litiji v stalno
oziroma začasno nameščenje. Pravilno
opremljene prošnje naj se predlagajo
c. kr. okr. šolskemu svetu v Litiji do
15. novembra 1910.

— Povzdiga ribolova v Hrvatskem
Primerju. Več hrvaških ribičev si je iz
Friedrichshavena naročilo motorne
čolne, da z njimi pri ribolovu nado-
meste dosedanje neokretne ribiške
barke.

— Zveza gasilskih društev v Bosni
se je ustanovila 20. t. m. v Mostaru. Isti
dan je slavila mostarska požarna
bramba svojo 25. letnico. V Bosni in
Hercegovini je skupno nad 60 gasilskih
društev.

— Certifikatisti. Ministrstva hoče-
jo razširiti certifikatno postavo na
službe oficijantov. Oficijanti postanejo
lahko ne le oni podčastniki, ki imajo
uradniški certifikat, ampak tudi boljše
kvalifikovani podčastniki s certifi-
katom za služabniška mesta. Tako se da
dlje časa služočim podčastnikom mož-
nost, da pridejo prej ko doslej do dr-
žavnih služb.

— Poroka. Poročil se je gosp. Ivan
Kačič, dirigent podružnice ljubljans-
ke kreditne banke v Gorici z gđ. Marico
Benedekovo iz Planine.

— Umrli je v Novem Mestu so-
proga c. kr. davkarja gospa Marija
Vavpotič, stara 44 let.

— Volkovi na Kočevskem. Iz No-
vih Lazov se poroča, da so se po snegu
18. t. m. pojavili volkovi. Neki kmet je
krmil zgodaj zjutraj konje. Videl je

volka, ki je napadel psa, drugi je pa blizu stal z žarečimi očmi. Kmet ves prestrašen je sicer prepodil volka z gorjačo, a komaj se je odstranil, se je volk vrnil in odnesel psa. Sledovi volkov so se na to izgubili.

— **Umrl** je v Gorici c. kr. dvorni svetnik v pokoju gosp. Leopold Budan.

— **Na novi kapucinski cerkvi v Gorici** so v soboto zaplapolale zastave v znamenje, da je zidovje pod streho.

— **Prehitro mu je verjel.** V Reki se je mimogrede seznanil že zaradi tatvine in goljufije predkaznovani delavec Jeschelnik Franc iz Kočevja z Ivanom Kerepom iz Klokovca, pristojnem v Toplice na Hrvaškem, hotelskim slugom. Jeschelnik mu je začel pripovedovati, da ima v Ljubljani bogato mater ter mu prigovarjal, naj se peje z njim v Ljubljano, da bo tam dobro službo dobil. Kerep se je nekaj časa obotavljal, končno se pa le odločil za Ljubljano. Ker ni imel Jeschelnik denarja, mu je Kerep posodil za vožnjo 10 K 30 vin., potem en suknjič vreden 24 K in par novih čevljev. Ko sta prišla v Ljubljano, ga je Jeschelnik peljal v Spodnjo Šiško pod pretezo, da stane tu njegova mati ter ga pustil pred neko hišo čakati, sam pa je neznano kam izginil. Seve, da je Kerep zastoj povpraševal v dotični hiši po tem imenu in končno prišel do prepričanja, da le bil opeharjen.

— **Česa si pastirji na paši vsega ne izmislijo.** Več dečkov, ki so pasli živino ob železniški progi v Notranjih Goricah, so si preganjali svoj dolgčas s tem, da so metali kamenje v izolatorje na brzojavnih drogih, od katerih so jih 96 razbili ter napravili sekcijski za vzdrževanje brzojavov 40 kron škoda. Imena teh dečkov so že znana.

— **Hrvaško deželno gledališče v Zagrebu** proslavi 26. in 27. t. m. 50 letnico stalnega hrvaškega gledališča.

— **Zmrznila** je 65 letna Jera Zupan s Slamnikov nad Bohinjsko Belo. Odšla je z doma 17. t. m. v Gorje. Ko se je vračala domu, je onemogla kakih pet minut od domače hiše, ker je bil hud snežen vihar. Dobili so jo slučajno, ker je bila skoro popolnoma s snegom pokrita, dne 21. t. m.

— **Gospa Borštnikova** gostuje štiri večere na osješkem gledališču.

— **Za sina v smrt.** V Vukovarju se je kmet Gjurić zoperstavil orožnikom, ki so hoteli odvesti njegovega sina radi tatvine. Orožnik je kmeta z bajonetom do smrti zabodel, sin je pa med tem ušel.

— **Za Miklavža** se pokupi navadno največ vsakovrstnih koledarjev. Skoro vsak stan ima dandanes že svoj koledar, ki ga pa ne dobiš lahko za par vinarjev, ker založnik zbog malega natisa s tako nizko ceno ne more pokriti nabavnih stroškov. Edino pri takojimovanem ljudskem koledarju, pri naši »Družinski Pratici«, ki jo dobi vsak, dokler je še kaj zaloge, za borih 24 vin., je to mogoče, ker se tiska v mnogo tisoč izvodih. Dobite jo pri vsakem trgovcu v mestu ali na deželi, kjer pa je ni, naj se naroči naravnost pri založništvu »Družinske Pratique« v Ljubljani. Za tako mal denar ne dobite nikjer tako vsestransko ustreznega koledarja.

Štajerske novice.

Š O štajerskem deželnem zboru je govoril v nedeljo Wastian v mariborski kazini. Dejal je, da ne vé, kdaj bo zopet sklican deželni zbor, morda šele prihodnjega jesen. Rekel je, »da se ne more zahtevati od nemških nacionalcev, da bi zapustili svoje stališče, ako tudi imajo varovati obstoj avstrijske države, te naj večje zunanje kolonije nemške države!« Wastian hitreje dela veliko Nemčijo kot je to mogel storiti Bismarck. Avstrija je torej od sobote kolonija Nemčije — Wastian pa skoro gotovo postane guverner.

Š Izpremembe v štajerskem cesarskem namestništvu. Umirovljen je na lastno prošnjo podpredsednik ces. namestništva dr. E. Netolitzka. Cesar ga je imenoval za viteza. Podpredsednik je postal dvorni svetnik baron Henrik pl. Hammer Purgstall, namestniški sveinik Oton grof Manzano, ki je imel naslov in značaj dvornega svetnika, pa je postal dvorni svetnik ad personam. Za namestniške svetnike so imenovani: okrajna glavarja pl. Kriehuber in dr. Rudolf Schönfeld in grof Henrik Stürgkh.

Š Redni občni zbor Podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradcu bo v sredo dne 30. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v Citalnici, Leonhardstraße 3 (Zum grünen Anger) z običajnim sporedom.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: V nedeljo, 4. decembra t. l. je Miklavževa nedelja. Popoldne ob 4. uri se uprizori čarobna igra »Janko in Metka«. Igrajo otroci. Po igri nastopi Miklavž v spremstvu angeljev, belcebubov in zlodejev. Nato se razdele darila. Vsak kdor želi kaj darovati svojim dragim, naj pravočasno izroči hišniku v Narodnem domu in kolekuje vsako darilo z narodnim kolekom. Opozarja se pa, da se zaljiva darila ne bodo sprejemala. — V nedeljo, 11. decembra zvečer pa se igra zgodovinska igra iz dobe preganjanja kristjanov: »V znamenju križa«.

Š Nova elektrarna ob Dravi. Neka akcijska družba, na čelu jej mariborski tovarnar Karl Scherbaum, namerava zgraditi v bližini Maribora veliko elektrarno, ki bi preskrbela posameznim obrtnim podjetjem električni tok, obenem pa bi dobil Maribor boljšo električno razsvetljavo, katere se sedaj glede na slabo plinovo razsvetljavo občutno pogošča. Omenjena družba je vložila že potrebne prošnje, da se nameravani projekt od oblasti dovoli. Dela za projekt bi se začela pri občini Št. Ožbalt v marenberškem okraju. Po računu inženjerjev bi znašala moč električnega toka od 15.000 do 37.600 konjskih sil. Ogledovanje nameravanega projekta ob bregu dotičnih občin se vrši od 13. do 16. decembra. Stroški cellega podjetja bi znašali nad en milijon kron.

Š V varstvo proti koleri so izdala okrajna glavarstva po naročilu namestnije več važnih odredb. Občine morajo nadzorovati snajenje studenec in vodovodov, v to svrhu je izdan poseben studenčni red. V vsaki občini se mora preskrbeti za izolirno barako. Namestiti se morajo posebni strežaji za infekcijske bolnike. Občine morajo tudi imeti posebno zdravstveno komisijo.

Š Mestno policijo pomnože v Gradcu, ker se posebno po periferiji mesta čuti pomanjkanje policije. Graški občinski svet se bo v prihodnji seji bavil s to zadevo.

Š Pijana dekla v cerkvi. Dekla Antonija Gosak je bila v nedeljo v Teharjih po pozni maši dva litra starega vina in šla nato k blagoslovu v cerkev. Med blagoslovom je začela v cerkvi vpiti in zmerjati organista, da je duhovnik moral prekiniti opravilo, dokler niso spravili pijanke iz cerkve. Občinski redar jo je takoj spravil v zapor, kjer je imela čas in priložnost se strezniti.

Š Poizkušeni uboj na svaku. Dne 15. t. m. so popivali v neki gostilni v Moškanjih pri Ptuj po posestnik Alojz Trunk in njegova dva svaka Franc in Alojz Rižner, pos. sinova. Ko se je ob 11. uri ponoči podal Trunk domov, sta ga svaka že pričakovala pred vrati ter ga napadla z ročicami. Udrihala sta po njem z vso silo in bi ga bila gotovo ubila, če bi ne prišla še pravočasno žena Trunkova na pomoč. Po izpovedbi težko ranjenega Trunka so se vsaki čisto mirno razšli; pač pa sta napadala hotela Trunka ubiti, da bi se polastila njegovega imetja.

Znanost in umetnost.

Zelo značilna za Prešernovo dobo v našem slovstvu je knjiga: »Iz Kastelčeve zapuščine«. Rokopisi Prešernovi, Kastelčevi in drugi. Objavil Ivan Grafenauer, ki je ravnokar izšla v »Katoliški Bukvarni« in stane 3 K.

Knjiga obsega več še neobjavljenih Prešernovih pesmi, novo varijanto Vodnikov »Ilirija zveličana« ter množico doslej neznanih pesmi raznih čebelarjev.

Kar pa podaja delu izredno zanimivost, so opombe cenzorja Kopitarja k rokopisu 4. zvezka »Čbelice«, o katerih smo sicer nekaj vedeli, ki nam pa še vendar niso bile znane. Iz teh opomb je posebno jasno razvidna mrznja, ki je napolnjevala srce tega moža do našega največjega pesnika.

Knjigi je pridejanih tudi nekaj Prešernovih, doslej še ne objavljenih, pisem, ki nam označujejo pesnika kot sina in brata.

Vsakemu, ki se zanima za zgodovino in razvitek našega slovstvenega življenja, bo knjiga izredno dobro došla.

Obširna ocena o tem znamenitem slovstvenem pojavu gotovo ne izostane v strokovnih listih.

• **Antibarbarus.** Spisal dr. Josip Tomišek. Ljubljana 1910. Založil Leop. Schwentner. Cena 1 K 20 v. Proti barbarščini v slovenskem jeziku se bori pisatelj v šestih člankih, ki so združeni pod omenjenim naslovom. In barbarščine je v slovenskem jeziku res od leta do leta več; saj nimamo nikakega merila in motrila več za pravilnost in

lepoto našega jezika. — Naša knjižica določuje najprej v uvodnem članku splošna načela, ki lahko služijo za podlago vsake presoje jezikovnih prikazni; potem so v posameznih odstavkih obdelana razna pereča vprašanja (opozarjamo na aktualni članek o pisavi krajskih in lastnih imen!); kjer je treba, so podana ostro začrtana pravila, ki so povsem nova, posneta iz duha in razvoja našega jezika. Razprave so opre na bogati snovi, a so pisane lahkotno in čisto naravnost zabavno. — Dodejano kazalo olajšuje porabo. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni«.

Ljubljanske novice.

Ij Krščanska ženska zveza ima v petek, 25. t. m., ob 4. uri popoldne redno predavanje v »Unionu«.

Ij Veliko skioptično predavanje S. K. S. Z. včeraj sicer radi mraza ni privabilo toliko občinstva, kot po navadi, vendar je bila udeležba zadovoljiva. Dr. Jerše je jako poljudno pojasnjeval 60 krasnih skioptičnih slik o Napoleonu in njegovi dobi. Izobraževalna društva, ki žele serijo o Napoleonu, naj pišejo našemu uredništvu. — Prihodnje skioptično predavanje bo v torek, dne 13. decembra. Predavanje je obljubil dr. Evgen Lampe. Dr. Lampetovo predavanje se potem ponovi na Sv. Štefana dan popoldne.

Ij Naš nedeljski shod je silno udaril liberalce. Tako ogromne udeležbe niso pričakovali. Nekaj časa jim je naša manifestacija kar sapo zaprla, sedaj pa pričenjajo z raznimi neokusnostmi, s katerimi pa le dokazujejo svojo nizkost. Glasilo mladinov si je vzelo posebno na piko glasbeno društvo »Ljubljana«, ki je korporativno z zastavo prišlo na shod. Taka soglasna manifestacija vseh naših društev liberalce silno boli in zato so danes v glasilu mladinov priobčili to-le notico: — »Glasbeno društvo »Ljubljana« dobi uniformo. Za nedeljski shod so glasbeno društvo »Ljubljana« kot katoliško organizacijo posebej vabili. Ljudje pravijo, da so ti ljudje najbolj navdušeno klicali: »Živio papež!« dočim so le posamezni čuki čikali: »Na zdar papež!« Škof je radi tega dovolil, da dobi najnovejšo katoliško društvo »Ljubljana« uniformo. Obblečeni bodo člani tako kot šenklaški mežnarji ob velikih slovesnostih. Da se morajo vsi tudi pod nosom obriti in da dobe flečkajarsko tonzuro, to se samoobsebi ume. — Mi smo nalašč ta duševni liberalni izbruh dobesedno ponatisnili, ker je »Ljubljani« le v čast. Taki neslani napadi ne bodo nikogar ustrašili, ampak bodo le pomnožili vrste »Ljubljanec«. »Ljubljana« bo še večkrat poskrbela, da se bo izvestna liberalna klika jezila.

Ij Kdor bi se želel učiti knjigovodstva, naj pride v soboto ob 8. zvečer v prostore »Slovenske trgovske šole«. Kurz za knjigovodstvo takrat otvori »Slovenska krščansko-socialna zveza«.

Ij K ogledovanju tobačne tvornice vabi podružnica »Slovske zveze« v četrtek, 24. t. m. že ob pol 2. uri (ne ob 1/2 3.), ker potrebujemo več časa za ogledovanje, kakor se je prvotno mislilo. Kdor pride pozneje, naj gre kar sam v tvornico, kjer dobi druge tovariše.

Ij Novo tablico banke »Slavije« je dobila stara hiša nove »Učiteljske Tiskarne« v frančiškanskih ulicah. Tudi sprava med »mladini« in »starini«.

Ij Sila vneti pristaš narodnonapredne stranke je mizar Praprotnik, ki ima svojo delavnico v Jenkovi ulici. Vsako priliko porabi, da pokaže svojo staro liberalno suknjo. Vendar se pa ne brani klerikalnega denarja. Sedaj je izvrševal celo dela v Št. Peterski cerkvi...

Ij Svečine kapice. Gospod Zvonimir Masle, železnični uradnik v Ljubljani, je dobil patentno dovoljenje za svojo drugo iznajdbo, ki obstoji v tem, da popolnoma prepreča okapanje sveč na mirnem ali vetrovnem prostoru, pri prenašanju ali nagibanju itd. Svečina kapica je iz predelane stekla. Natakne se na svečo in se potem na goreči sveči sama ob sebi useda. Pri tem raztaplja svečine robove in provzroča, da se raztopina steka proti sredini k stenju. Poskusi z vzorcem so izvrstno uspeli. Svečine kapice pridejo kmalu v promet. — To je že druga iznajdba gospoda Masle, kateri pa bo sledila v nedolgem času še tretja.

Ij Učni tečaj za ženske frizure priredi ljubljanska organizacija brivskih pomočnikov. Vabijo se gospice, ki bi bile pripravljene proti odškodnini služiti kot model za uravnavanje las po dvakrat na teden, da se zgleda pri načelništvu v četrtek zvečer od četrta na 9. do 9. ure v prostorih gostilne pri »Levu« na Marije Terezije cesti, kjer dobe vse natančnejše podatke. Načelništvu.

Ij Društvo za varstvo živali se je letos s posebno vneto zavzelo, da se bde hišice za krmljenje tu prezimujajočih ptictev pevcov pravočasno postavljene in da se more krmljenje nemudoma pričeti. Nenadoma nastopivši mraz je jasno pokazal, da je bila ta skrb zelo umestna in potrebna. Prijatelji naših ptic pevke prinašajo radi na te hišice razne hrane in pomagajo tako društvu za varstvo živali vršiti stavljen si nalogo.

Ij Kolo v Gradašci. Posestnik klobučarice ribič Valentin Vidmar je našel v Gradašci še dobro ohranjeno kolo ter je oddal na policiji, kjer je lastniku na ogled. Kolo je brez sedla.

Ij Najden vtopljenec. Ko je sinoči snažil delavec Ivan Rodič pri zatvornici Hribarjeve tovarne na Zaloški cesti grablje, je zadel v moško truplo, naka ga je potegnil s pomočjo poslovođe na suho. Na lice mesta došla policijska komisija je vtopljenca agnoscerala za 55-letnega delovodjo Matevža Savinška, katerega so pogrešali že od 14. m. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Umrla je Marija Kozin, delavčeva žena, 68 let, Radeckega cesta 11.

Razne stvari.

Uvoz argentinskega mesa v Prago. Ministrstvo je dovolilo praški občini, da sme uvoziti 250 stotov argentinskega mesa.

Dr. Crippen še vedno zatrja, da je nedolžen. Miss le Newé je obiskala 22. t. m. Crippena. Zatrja, da je dr. Crippen pripravljen na smrt. Na smrtno obsojeni Crippen je izdelal obširno spomenico, v kateri trdi, da je nedolžen in da se ne boji smrti. Včeraj so določili, da usmrte Crippena danes ob 9. ur dopoldne. Navzoči da bodo pri usmrtnju Crippenov zagovornik dr. Newton duhovnik in nekaj oseb.

Norec napadel zdravnika. V Zugenhsu (Nemčija) je zbesnel hipomanski rudarski uradnik. V blaznosti se je podal k sanitetnemu svetniku dr. Michalkeju, ga zbudil in ga s polenom dvakrat udaril po glavi. Zdravnik se je seveda branil. Sosedje so prihiteli na pomoč in rešili dr. Michalka, ki je nevarno ranjen.

Spomenik Javorskemu v parlamentu. V parlamentu so postavili k rajnega načelnika »Poljskega kola« poslanca Javorskega.

Požar dragocene angleške graščine. Zgorela je 800.000 mark vredna Carl Songsova graščina Lel's Court v Favershamu.

Tvornica za izdelovanje ponarejenih potnih listov. Rimska policija je zasledila tvornico, v kateri so izdelovali potne liste za Ameriko osebam, katerim so postala tla prevročja v Italiji. Fabrikanta, nekega Siana, in njegovega tajnika so zaprli.

Učenec skočil iz tretjega nadstropja. Dne 21. t. m. je moral ostati pridržan v hietziški meščanski šoli 12letni učenec Karol Novak. Zaprl so ga šolsko sobo, ki se nahaja v tretjem nadstropju. Učitelji so pa pozabili, da je Novak pridržan v šoli in ga niso pustili domov. Šele 22. t. m. zjutraj, ko je prišla vprašat učenčeva mati, kaj da je z Novakom, so se spomnili nanj in ga pričeli iskati. Našli so ga nevarno ranjenega ležati na dvorišču. Zvečer 23. t. mes. je namreč Novak ves obupan, ker ga ne izpuste domov, skočil iz tretjega nadstropja na dvorišče, kjer je na tlakovanem dvorišču nevarno ranjen ležal celo noč. Dečku so se pretresli možgani in ima več notranjih poškodb. Policija je uvedla preiskavo.

Velike nesreče na morju. V Varde došli ruski poštni parnik poroča o velikih viharjih ob Murmanskem obrobju. Potopilo se je več ladij, neki parnik in neka motorna ladja. Sodiijo, da je utonilo približno sto oseb.

Izpred sodišča.

Obsojeni župan dr. Kraut. Danes se je vršila pri tukajšnjem deželnem sodišču vzkljena razprava o tožbi davnega asistenta Antona Maierja proti kamniškemu županu, odvetniku dr. Krautu. Razprava ima sledečo predgovino: Meseca septembra se je vršil Kamniku informativen shod meščanske korporacije, kjer so somišljeni S. L. S., med njimi Anton Maier in ločno protestirali proti liberalnemu gospodarstvu v korporaciji. Slišali so precej gorkih, zlasti od Maierja. To pa župana dr. Krauta tako razburilo, da je po zborovanju Maierju zabrusil obraz: »Vi delate sramoto celemu uradniškemu stanu.« Maier je zaradi tega po odvetniku dr. Peganu vložil tožbo zaradi žaljenja časti. Pri obravi v Kamniku se je zagovarjal dr. Kraut, da ni imel namena Maierja

liti, ampak da je hotel v pomirjenje vplivati, ker mu je znano, da Maier rad izživlje. Z ozirom na ta zagovor dr. Krauta je dr. Pegan razširil obtožbo tudi na očitane, da Maier rad izživlje. — Pri glavni razpravi v Kamniku je ves liberalni štab nastopil kot priča proti Maierju. Vsi so trdili, da se je na shodu vedel Maier skrajno nedostojno, neollikano, nesramno itd. Ko je pa zastopnik dr. Pegan vprašal, v čem je obstojalo to vedenje Maierja, so morali priznati, da ni storil drugega, kakor da je delal medklice (ena priča je celo potrdila, da je delal medklice pred govorom), da je govornikom v besedo posegal, da je imel klobuk na glavi, in da je držal roke v žepu. Interesantno je bilo, da je priča Janko Košir potrdil, da je bilo nedostojno Maierjevo vedenje, ker je imel roke v žepu. Janko Košir je to potrdil v momentu, ko je stoji pred sodiščem in pred križem sam roke v žepu držal. Bi bilo pač umestno vprašati, kaj je bolj nedostojno, ali držati roke v žepu na kakem shodu ali v trenutku, ko je kdo zaslišan kot priča pred sodnim dvorom. — Razne priče so potrdile, da so se na shodu splošno kregali, da so kadili, sploh, da se je tako godilo, kakor v kaki židovski sinagogi ob sobotah. Okrajni sodnik Vidic je župana dr. Krauta oprostil, češ, da je z gorenjimi pričami dokazal resničnost svoje dolžitve. — Liberalci so vzdignili velik halo, češ, kako sramotna obsodba je zadela »Oberčuka« Maierja, pisali so dolge članke po liberalnem časopisu in plesali razne indijske plese po kamniških beznicah od samega pijanega veselja. — Pri današnji vzkljeni razpravi je zastopnik Maierjev, dr. Pegan v daljšem govoru ostro kritikoval prvo sodbo, dokazoval njeno popolno neopravičenost in zahteval krivdorek dr. Krauta, čeravno je on odvetnik in župan. — Sodni dvor je po kratkem posredovanju razglasil sodbo, da se dr. Krauta v polnem obsegu krivim spozna, in sicer zaradi tega, ker je rekel, da dela Maier uradniškemu stanu sramoto, pa tudi zaradi tega, ker mu je pri obravnavi očitil, da rad izživlje. Prisodilo mu je zato kazen 40 K. V slučaju neizterljivosti štiri dni zapor. Sodišče se je popolnoma prilagodilo izvajanjem zastopnika dr. Pegana, češ, da je bil znabiti nastop Maierjev na shodu po mnenju liberalnih prič nekoliko temperamenten, da se mu pa zaradi tega ne more očitati, da dela komu sramoto. To ni več kritika, ampak samo navadno psovanje in sramotjenje. Glede očitanja, da Maier rad izživlje, je pa sodni dvor ugotovil, da dr. Kraut niti od daleč ni kaj takega dokazal. Predsednik sodnega dvora, dvorni svetnik Pajk je poudarjal, da se je kazen tako nizko odmerila samo zato, ker je Maierjev zastopnik dr. Pegan poudarjal v svojem govoru, da se Maierju ne gre za visoko kazen, ampak samo za krivdorek. — Iz tega se razvidi, da se najboljše smeje tišiti, ki se smeje nazadnje; dalje pa tudi to, da se ima dr. Kraut le Maierju zahvaliti, da ga ni doletela višja zaslužena kazen. Dr. Krauta je zastopal dr. Triller.

— Izpred porotnega sodišča v Rudolfovem. — Rop. Dne 22. t. m. se je zagovarjal pred porotnim sodiščem zatoženi Janez Benčina, 31-letni dninar v Hočevju pri Vidmu, zaradi hudodelstva rop. Dne 5. oktobra t. l. se je vračal iz sejma na Zdanskem rebru pri Vidmu sejmari Damijan Likovič. Med potjo se mu je pridružil neznan moški ter se jel z Likovičem pogovarjati o razni živinski kupčiji. V tem razgovoru je Likovič tudi neznanemu spremljevalcu povedal, da je na sejmu v Zdanskem rebru prodal kravo. Prišedši do nekega cestnega ovinka pri Hočevju, kjer vodi neka bližnja pešpot, ostal je neznanec za korak za sejmarijem Likovičem ter ga s tako močjo s sekirčnim ušesom udaril po rami, da se je ta precej zgrudil na tla ter tam v nezvesti obležal. Pri tej priliki je neznan moški Likoviču vzem gotovine 280 kron. — Likoviča so potem došli spravili k bližnjemu kmetu. Napadalec ga ni poškodoval nevarno, pač pa lahko. Na mestu zločina se je tudi našla sekirica, s katero je bil sejmarij poškodovan. Ta sekirica je bila po poizvedbah nekako enaka oni, ki se je nahajala v posesti obtoženca Janeza Benčine. Benčina, kateri jim je bil nekako sumljiv, so aretovali, ga predstavili Likoviču, ki se je izrazil, da je bil oni neznanec popolnoma enak Benčini. Likovič je vsled starosti 70 let slaboten na oči, kar se je izkazalo povodom razprave. Tekom razprave se ni

dalo natančno dognati, je li Benčina, današnje obtoženec, pravi storilec nad Likovičem, ali ne. Porotniki so vprašanje zanikali, nakar je sodni dvor napram Benčini razglasil oprostilno sodbo.

Slovanski vestnik.
sl »Novo Vremja« o avstrijskih delegacijah. Ruski list »Nov. Vremja« je skrajno nezadovoljen s slovanskimi zastopniki v avstrijskih delegacijah. Po njegovem mnenju so oni izdali slovansko stvar in kompromitirali »Novoslovansko gibanje«. Nastopati bi morali odločno zoper aneksijo Bosne in sploh zoper zunanjo politiko Avstrije. Biti bi morali samo nekaka trobila ruskih diplomatov, ki sklepajo najpristranejši prijateljstvo Rusije z Germanijo. Celo Kramarji ni ni po volji. Očita mu nič manj kot »avstroslovizem« in da se je popolnoma odrek »Novoslovanstvu«. Dalje mu očita neodkritosrčnost in nezanesljivost. Čudno, kako si ti ljudje predstavljajo, da bi morali biti avstrijski politiki.

sl Novi katoliški domovi na Moravskem rastejo kakor gobe po dežju. Preteklo nedeljo se je ustanovilo društvo za sezidanje katoliškega doma v Morkovici. Na zeleni gori v Pustimeru se je za zidavo majhnega zadruškega doma zbralo nekaj čez tisoč kron. V Moravski Ostravi in v Krumpahu se katoliški domovi dozidavajo, a v Priboru se je pričelo z zidanjem.

Telefonska in hrzojavna poročila.
VLADA NAJ ODSTOPI!
Praga, 23. novembra. V krogih čeških poslancev se splošno poudarja, da mora vlada izvesti iz razbitja češkonemških spravnihih pogajanj konsekvence in demisijski niti. Istega mnenja so tudi veleposelniki, ki so razjarjeni, ker so se pet mesecev resno trudili, ne da bi končno kak uspeh dosegli.

ABOLICIJA VELEIZDAJNŠKEGA PROCESA.
Zagreb, 23. novembra. »Narodne Novine« priobčujejo: Vsled kraljeve odredbe je ustavljeno nadaljno postopanje proti Adamu Pribičeviću in tovarišem radi zločina veleizdaje.

AFERA HRABA.
Dunaj, 23. novembra. Danes se je tu vršila obravnavna v aferi Hraba-Vaneček zaradi razžaljenja časti. Vaneček je bil obsojen na 500 K globe, oziroma v zapor.

SAMOUMOR DUNAJSKEGA ODVETNIKA.
Gradec, 23. novembra. Tu se je danes zjutraj ustrelil v glavo dvorni in sodbeni odvetnik dr. Adolf Hutmann, ki je bil večerjaj dospel v Gradec. Vzrok je neznan.

ZIMA.
Inomost, 23. novembra. Tu je sneg tako močno zapadel, da je tramvaj moral upreči pred vozove snežne pluge. V mühlwaldsko dolino sta zdrknili dve lavini. Enega moža je pokopala.

CRIPPEN USMRČEN.
London, 23. novembra. Tu so danes dr. Crippena usmrtili. Crippen tudi pred smrtjo ni ničesar priznal niti podal kakršnokoli izjavo.

SAMOUMOR DIJAKA RADI MATE-RINE SMRTI.
Belgrad, 23. novembra. Iz tretjega nadstropja tehnike v Belgradu se je vrgel 18. t. m. tehnik Vojnović iz obupa radi materine smrti.

TOLSTOJEVO TRUPLO V JASNI POLJANI. — NEMIRI.
Peterburg, 23. novembra. Ko je Tolstojovo truplo došlo na postajo, odkoder se je imelo prepeljati na Jasno Poljano, ga je pričakovala velika množica ljudi, zlasti kmetje iz okolice, ki so prišli s priprostim križem, in na tisoče dijakov. Red je vzdrževala policija, kozaki in orožniki. Cerkveni organi so se popolnoma absentirali. Pred krsto so korakali dijaki, za njo pa je stopala vdova. Na Jasni Poljani so se ob 2. uri popoldne od zemeljskih ostankov ločili, nakar so truplo položili v rakev.

Peterburg, 23. novembra. V armenski cerkvi se je obavila maša zadušnica za Tolstojem. Dijaki so prišli v velikanskem številu in peli pravoslavni cerkveni spev: Večnaja pamjat!, da tako demonstrirajo zoper pravoslavno cerkev. Došla je policija in kozaki, ki so z nagajkami bili po eksaltiranih revolucionarnih dijakih. Dijaki pa so se

vedno nanovo zbirali, dokler ni dospelo vojaštvo z nataknenimi bajoneti in jih poglano narazen.

Odesa, 23. novembra. Tu je vojaštvo in policija zasedlo vse ulice. Dijaki so napravili obhod in peli za rajnim Tolstojem »Večnaja pamjat«. Policija je bila po dijakih z nagajkami in jih razkropila ter 18 Tolstojancev zaprla.

Kiev, 23. novembra. Tu je povodom demonstrativnega proslavljanja Leva Tolstega prišlo pred univerzo do krvavega spopada med dijaki in policijo.

Moskva, 23. novembra. Tu je prišlo do demonstracij povodom proslavljanja Tolstega.

Mnenje gosp. dr. F. Knaur-a, zdravnika zdravilišča »Johannishad«
Dunaj.
Gospod, J. Serravallo
Trst.

Radovoljno Vam priznavam, da mi je Vaše Serravallovo Kina-vino z železom v praksi jako koristilo. Opazil sem, da je dalo v slučajih močne bledice, kjer je bilo vsako drugo zdravljenje z železom zastoj ali pa malenkostno. Vaše vino, ako sem ga prav rabil, hitrih in trajnih uspehov tako, da se ga toplo priporočam.
Dunaj, 6. maja 1909.
Dr. Fr. Knaur.

Samo najboljša živila so dovolj dobra za nas in za našo. To stališče je edino pravo in iz tega stališča uporabljajo naše gospodinjne posebno rade »pravi« Frankcov pridelatek za kavo« z kavnim mlinčkom, kateri je napravljen v zagrebški tovarni iz najčistejših materialij, na temelju največje skrbnosti in na način, ki je že desetletja preizkušen. Toda pozor! »Pravi« Frankcov pridelatek za kavo« se ponareja, zato previdnost pri nakupovanju. Zahtevajte izrecno »Frankc z kavnim mlinčkom« in ne pustite si podtakniti nobene manj vredne ponaredbe. 3221

Ako imate deklice ali dečke

ki doraščajo, dajte jim brez odlašanja Scott-ovo emulzijo. Opazili boste kmalu, da izgubljajo slabost in da niso samo čvrsti, ampak tudi živahni in veseli. V Scott-ovi emulziji se nahajajoče in najbolj učinkujoče ribje olje je prosto zoprnega okusa in zelo lahko prebavno, pridobitev, ki jo je pripisovati posebnemu načinu Scott-ovega pripravljanja. Pa še več;
je, kakor potrjujejo zdravniki in bolniki, bistveno bolj učinkujoča kot navadno ribje olje. En poskus Vas bode gotovo zadovoljil. 3109

Scott-ova emulzija
Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobi se v vseh lekarnah.

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

U	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvidna v 24 urah v mm
22	9. zveč.	733.7	-4.8	sl. svzh.	megla	
23	7. zjut.	735.0	-6.0	sl. jug		0.0
	2. pop.	734.1	-4.5		megleno	

Srednja večerajšnja temp. 3.3° norm 2.1°.

BILINSKA
KISLA VODA
Izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2590

Mlad usnjarski pomočnik
si želi v svrhu spopolnitve znanja, premeniti službo. Nastop službe s 1. dec. Ponudbe na upravo lista pod šifro: Usnjar. 3126

Proda se pod jako ugodnimi pogoji nova

enonadstropna hiša z vrtem
in nekaj gozda z vsemi gospodarskimi poslopji. Kje pove upravnistvo. 3371

Kurzi efektov in menjic.
dne 22. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9310
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9670
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9670
Avstrijska zlata renta	11580
Avstrijska krona renta 4%	9305
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8260
Ogrska zlata renta 4%	11125
Ogrska krona renta 4%	9165
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8095
Delnice avstrijsko-ogrsk. banke	1891
Kreditne delnice	66475
London vista	24072 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11757 1/2
20 mark	2351
20 frankov	1907
Italijanski bankovci	95
Rublji	254

Priložnostna nakupa!
Ob državni cesti, 5 minut od kolodvora se proda po ugodni ceni, 3403

enonadstropni mlin
z mlatilnim strojem, kakor tudi lepo gospodarsko poslopje z nekaj orali dobrega zemljišča. Vodna moč 40 konjskih sil. Vprašanja na upravo lista. — Ceno se proda radi druž. razmer lepo, nekaj v deželnodesko vpisano

posestvo
z okoli 50 oralov prav dobrega zemljišča lepa hiša ter gospodarska poslopja ob železnici. Naslov pove upravnistvo tega lista.

Mladenec
ki je dovršil 4 gimn. razrede, želi primerne službe. Pismene ponudbe na upravo lista. 3427

Elektoradiograf „IDEAL“
SPORED od srede 23. do petka 25. t. m.:

1. Slavnosti v Bengasiju v Indiji. (Naraven posnetek.)
2. Promenade in spomeniki v Pontinskih močvirjih na Italijanskem. (Prekrasen naravni posnetek.)
3. Prihodnost v milnih mehurčkih. (Fantazija.)
4. Vojakove žrtve. (Drama.)
5. Karol na oceanskem parniku. (Komično.) Dodatek ob 7. in 9. uri zvečer.
6. Atalija (Drama v barvah.)
7. Fifija, električna baterija. (Jako komično.) 3297

Trgovski pomočnik
prost vojaščine, zmožen slovanskega in nemškega jezika, spreten
prodajalec
želi dobiti službo v kaki večji manufakturni trgovini. 3417

Adresa se prosi pod:
J. F., postlagernd Arnfels (Stm.).

Iščem za svojo vinski klet **natakarico**
katera bi vino itd. točila na svoj račun. — Vinska klet se nahaja v hiši št. 28 v Kranju, kjer je moja družnica
Franc Dolenz. 3419

Ženitev. — Pekovski
dobro vpeljano trgovino, se želi oženiti s solidno meščansko deklico katoliške vere, ki ima veselje do trgovine in nekaj tisoč kron gotovine. Pisma pod: F. C. 82, Gradec, poste restante. 3415

Obrtniški koledar
za leto 1911, izdal Jos. Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine. — Cena 60 vin, po pošti 70 vin. Dobi se v vseh knjigarnah in pri izdajatelju. 3421

H. SUTTNER urar, prva največja domača Tovarniška var- „IKO“
exportna trdka ur, zlatnine stvena znamka
Ljubljana Mestni trg in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici.
Briljanti po nizki ceni.

Za krošnjarje! Ponudim svojo platnino in bombaževino najizbornejše kakovosti in po najnižjih cenah. Moderni cefiri in kretoni za srajce kakor tudi barhentl. Tudi ostanke po 3 m. Poskusite z zavojem 5 kg po povzetju pri **JAN. WOLFU**, izdelovalnica za platnino in bombaževino 3318 6-1
RUD. KOSTELEC, CESKO.
Zastopniki se iščejo.

BOJ 3332
proti draginji

zahteva odločno, da kupite blago za moško in žensko obleko naravnost iz tovarne v lastno korist. Zahtevajte tedaj naše najnovejše vzorce za jesen in zimo. Odreže se poljubna mera. Prva šleska razpošiljalnica tovarniških izdelkov
„SUDETIA“
Krnov IV (Jägerndorf), Avstrijska Šlezija.

Prostorna hiša z vrtom
dvoriščem in drvarnicami se takoj prodaja v **Jenkovi ulici št. 16.** Več se izve pri lastniku istotam. 3398 (3)

Vsled novo dogotovljenih večjih tovarniških podjetij, ki so opremljena z najnovejšimi stroji, nam je mogoče zadostiti največjim zahtevam, ter dobavljamo priznano najboljše izvršene
parilnike, prenosljiva štedilna kotlišča neobdelana ali emailirana Häcksel-ove rezalnice za krmo reporeznice, mlîne za debelo moko in sesalke za gnojnico kakor tudi vse druge poljedelske stroje najnovejše in najboljše sestave.
Ph. Mayfart & Co.
Dunaj, II., Taborstr. št. 71.
Zahtevajte obširne prospekte zastojin franko Zastopniki in razprodajalci se iščejo!

TOIFLOV
TALANDA
CEYLON
ČAJ
3395

Najstarejša svečarska tovarna Fr. Šupevc Ustanovljena leta 1800
priporoča
priloge: velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu z jamčeno pristne čebelno-voščene sveče za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec, koji se dobiva v steklenicah, škatlah in škafih poljubne velikosti. — Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni. Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. - Ljubljana, Prešernova (Slonova) ulica 7, Perlesova hiša. 3396

L. SCHIFFER 3351
trboveljski premog
Dovozna cesta v kosih in orehovec, brikete, trda proga južne železnice in mehka drva v polenih in cepljene.

Ne išči v tujini, kar najdeš doma!
Vedno najnovejše damsko volнено blago, tu- in inozemsko sukno za gospode, perilne parhente, kotone, zastore, preproge vse vrste, odeje, moško letno in zimsko perilo, kravate, nogavice, rokavce izvrstne kakovosti po vsaki poljubni ceni. Posebno priporoča svojo veliko zalogo sifona, platna, brisalke, namiznega perila, ter vezanine za nevestine opreme. 3341
Manufakturna trgovina **I. KOSTEVC**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
Vzorci poštne prosto. Cene strogo solidne.

Zagrebski
Franchk kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznani najboljši pridelek za kavo!
3342

Zaloga oblek A. KUNC
Ljubljana, Dvorni trg šte. 3
priporoča:
velikansko izber priznanih solidnih izdelkov iz lastne delavnice.
Strogo solidna postrežba po najnižjih stalnih cenah.
3312

Knjižgoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani
se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjižgoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Julij Meinl
Ustanovljeno 1862.
Uvoz kave
Veležgalnica kave

Tehnični birô in podjetje zgradb
Ingenieur H. UHLÍŘ
Ljubljana, Resljeva c. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb
3362

Najboljše štedilno voščilo za pode
Brezbarvno, rumeno in rujavno za parkete ali polikane
Ila priporoča v škaflijah po en, pol in četrti kg ali prosto
ADOLF HAUPTMANN
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja
1443 64

: Naročite „Slovenca“ :

Zaradi prostora se prodasta

dva križeva pota

eden 100 cm za K 140.—, drugi 150 cm poprej K 500.—, sedaj za K 320.— pri FRANC TOMANU, podobarju in pozlatarju, Valvazorjev trg št. 1. Ljubljana.

Esvegersko
sivo in rdečo
Marzeljsko
Angeljovo

Milo

Priporoča tovarna

Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-
voščene
in
stearinske

Sveče

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz n. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Mödling, Moran, Novi Jicin, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospecte in cenike premij zastovaj in franko.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za jesen in zimo

najmodernejše površnike in pelerine za gospe in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka

POZOR!

Nakup kože vseh divjačin po
najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. Wanek Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.

Moderne kožuhovine

kakor: ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospe in otroke, otročje garniture, vse v največji izberi po zelo ugodnih cenah v modni trgovini

P. Magdič Ljubljana
nasproti glavne pošte.

3012

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vedo va ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Kdor zida ali rabi cementne izdelke
naj zahteva
cene od
tvornice cementnih izdelkov

JOS. CIHLÁŘ

:: Ljubljana ::
Dunajska cesta št. 67

Telefon šte. 16.

Telefon šte. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletl, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Izvršuje vse

: bančne :

: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.**Banka in menjalnica.****Manufakturna trgovina na debelo in drobno.**

: Zaloga :

vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.

3027

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5

priporoča okazijo

kožuhovinastih predmetov

zaradi ogromne zaloge kakor:

sako (m'kado) mestne in potne kožuhe s podlogo vsakovrstnega krzna za gospode, potem damske jopice in paletoti iz persianera, sealskin mader in marmel krzna, ovrta ke (boe) kratke in dolge ter mufe v najnovejši obliki. 3402

lasnik prve največje slovenske svečarne

v Gorici

ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbnim in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Mala kmetija

je naprodaj 1 uro od Ljubljane zaradi preselitve in spremenjenih družinskih razmer, obstoječa iz gospodarskih poslopij: hiša, hlev, šupa, skedenj, travniki, njive in vsi zraven spadajoči predmeti, za 11.000 K. Poizve se v gostilni pri Zajcu v Zgornji Šiški in pri lastniku Antonu Zakotniku, Podutikom. 3570

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni**Sode** od finega špirita vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna poštežba.

Tako sprejem

krojaškega pomočnika

za veliko delo in za dobro plačo.

Ant. Gebuli, kroj. mojster, Jesenice. 3384

Najvažnejše perje in puh popolno čisto in je, da se kupi brez vsega duha.

Tako perje in puh se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc v Ljubljani

Selenburgova ul. 5, na vogalu Knaflove ul. (nasproti glavne pošte)

po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po . . .	K 1'68	Puh siv 1/2 kg po . . .	K 5'25
" " " " " " " "	2'50	" " " " " " " "	6'25
" " " " " " " "	3'35	" " " " " " " "	6'75
" " " " " " " "	4'20	" " " " " " " "	8'35
" " " " " " " "	5'85	" " " " " " " "	10'—

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

2964 1

Orehove tropine

kot najboljšo, najizdatnejšo in najcenejšo krmo mlečni živini, konjem in prešičem priporoča tovarna olja M. IVANCIC v Medvodah. Orehove tropine vsebujejo 56% proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je K 18.— z vrečo vred. Zahtevajte vzorce in navodila. 3308 1

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2,

poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.

Velika zaloga nagrobnih ven-

cev. Zunanja naročila točno.

Cene zmerne.

3662 52-1

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano

črno Dalmatinsko vino

najboljše sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Hiša

!! Iz proste roke !!

3387 (1)

se proda ali da v najem. Prostori za trgovino s pelimi stanovanji in kletjo, mesarijo, vrtom, vodo pred hišo. Več izve se pri posestniku

Janezu Ambrožiču, Jesenice-Fužine na Gor.

Daje po

4 1/2 0/0**UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI****KONGRESNI TRG 19** registrovana zadruga z omejenim poroštvom **KONGRESNI TRG 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po 4 3/4 0/0

Dr. Fr. Dolšak I. r.,

zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,

predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,

podpredsednik.

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinevega jekla, ameriška knjna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.